

Programul
Învățare pe
toată durata vieții

Cu suportul Programului Jean Monnet al Uniunii Europene

BULETIN

EUROPEAN

NEWSLETTER

2013 Ediția de primăvară / Spring Edition

GHIDUL INTEGRĂRII EUROPENE

Rubrică coordonată de Vasile Cucerescu

Cunoașterea Uniunii Europene

Buletinul European reprezintă eforturile de informare și comunicare ale studiilor europene de către cadre didactice și cercetători din domeniu pentru cei interesați din țară și regiune.

Scopul apariției buletinului informativ urmărește promovarea cunoașterii Uniunii Europene: istoria construcției europene, instituțiile europene, economia europeană, dreptul european, protecția europeană a drepturilor omului, dialogul intercultural, acțiunile sectoriale și programele de cooperare regională sau internațională. Este o acțiune firească, întrucât cetățenii Moldovei și ai țărilor din regiune pot fi informați mai bine despre fenomenele sociale din proximitate. Schimbările care se produc cu rapiditate în relațiile dintre state determină nu numai decidenții, ci și cetățenii să afle și să cunoască mai bine Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia

în vederea fortificării unui dialog eficient de comunicare și cooperare mutuală. Contribuțiile autorilor privind studiile europene sunt detașate de orice influență ideologică sau de susținerea vreunei doctrine politice.

Materialele constituie obiectul unei prezentări critice a tot ceea ce intră în apanajul studiilor europene fără a aduce atingeri intereselor Moldovei, Uniunii Europene sau altor state din regiune, promovând dialogul intercultural, înțelegerea dintre statele și popoarele noastre prin cunoaștere reciprocă, pacea în regiune și pe glob.

Ediția de față și cele viitoare vor stăruii asupra valorii adăugate privind învățarea, cercetarea, informarea și comunicarea de rezultate în domeniul integrării europene din varii perspective și sfere ca actorii din regiunea noastră să fie mai pregătiți pentru dialogul cu Uniunea Europeană.

STUDIU: DREPTURILE OMULUI

Rubrică coordonată de Ion Buruiană

Consiliul Europei lansează o campanie în sprijinul valorilor promovate de Convenție

Consiliul Europei lansează o campanie în sprijinul valorilor promovate de Convenție în convingerea fermă că o Europă în care să trăim împreună în armonie, respectând drepturile fiecăruia, este o posibilitate reală. De peste 60 de ani, Convenția Europeană a Drepturilor Omului a Consiliului Europei acționează pentru respectarea libertăților fundamentale. Ea ne-a făcut conștienți de faptul că intoleranța și discriminarea sunt inacceptabile. Cutezanța inovatoare a acestei Convenții, cea mai importantă a Consiliului Europei, a fost aceea a stabilirii unui sistem internațional permanent

de protecție care să permită, pentru prima dată, transpunerea efectivă în practică a drepturilor omului. În baza acestei Convenții, intrată în vigoare în 1953, statele-părți garantează drepturile fundamentale, civile și politice, caracteristice statului de drept, nu doar propriilor cetățeni, ci și tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția lor. Statele și persoanele fizice pot sesiza Curtea, organ instituit prin Convenție, dacă se consideră victimele unei încălcări de către statele contractante a drepturilor garantate de Convenție. Aceasta nu este, totuși, inclusă obligatoriu în sistemul juridic național al fiecărui stat.

Teoria dreptului internațional potrivit căreia drepturile omului au un caracter fundamental care le plasează deasupra legislațiilor și practicilor suverane își găsește, de asemenea, validarea.

UE-MOLDOVA: EVENIMENTE

Rubrică coordonată de Violeta Melnic

Moldova: Spațiul Aerian Comun

Parlamentul Republicii Moldova a ratificat, în prima lectură, la 20 decembrie 2012 Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la Bruxelles la 26 iunie 2012.

Odată cu ratificarea acestui Acord de către Parlament va începe procedura de armonizare a 60 de acte legislative și normative ale Republicii Moldova pentru implementarea standardelor Uniunii Europene în domeniul aviației civile. Acestea va contribui la ameliorarea siguranței și calității serviciilor de transport aerian din țara noastră. Cetățenii moldoveni, la rândul lor, vor beneficia de transport aerian sigur și la prețuri avantajoase. Acest acord mai prevede lansarea de zboruri low-cost către mai multe destinații din Uniunea Europeană și prețuri mai mici pentru biletele de avion. Negocierile privind aderarea Republicii Moldova la Spațiul Aerian Comun cu Uniunea Europeană au început în iunie 2011. Parafarea Acordului a avut loc în octombrie 2012. Acordul va intra în vigoare la data ratificării acestuia de toate statele membre ale Uniunii Europene.

Moldova: Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător

În martie 2012 a început derularea negocierilor Republicii Moldova și Comisiei Europene în privința Acordului de Comerț Liber, numit Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Negocierile sunt purtate de către delegațiile Republicii

Moldova și Comisiei Europene conduse de Luc Devigne, Directorul general al Departamentului Comerț al Comisiei Europene și Octavian Calmăc, Viceministrul Economiei. Negocierile se desfășoară în 13 subgrupe sectoriale: accesul bunurilor și serviciilor pe piață, domeniul energetic, servicii și investiții de capital, proprietatea intelectuală, concurență, achiziții publice, transparență regulatorie, dezvoltarea durabilă, soluționarea diferendelor, instrumentele de protecție comercială, măsuri sanitare și fitosanitare, reguli de origine, administrarea vamală și facilitarea comerțului.

Până în prezent au avut loc 5 runde de negocieri, cea de-a 6 fiind preconizată în luna martie 2013. La cea de-a 5 rundă de negocieri Comisia Europeană a salutat progresele înregistrate de către Republica Moldova în realizarea Planului de acțiuni privind implementarea recomandărilor Uniunii Europene pentru negocierea instituirii Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător.

Acordul va asigura integrarea economică a Republicii Moldova în spațiul comunitar și presupune liberalizarea graduală a comerțului cu bunuri și servicii, reducerea taxelor vamale, barierele tehnice și netarifare, abolirea restricțiilor cantitative și armonizarea legislației Republicii Moldova la cea a UE.

Spre deosebire de regimul comercial actual Republica Moldova – Uniunea Europeană, care este un regim unilateral acordat de Uniunea Europeană pe un termen limitat, Acordul de Comerț Liber, numit Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător între Republica Moldova și Uniunea Europeană va fi un acord multilateral, încheiat pe o perioadă nelimitată, oferind beneficii la export mult mai mari decât până acum și o previzibilitate pe termen lung pentru afaceri.

UNIUNEA EUROPEANĂ ÎN CIFRE

Rubrică coordonată de Mihai Hachi

Criteria de convergență economică pentru statele membre UE și statele candidate la integrare

Actualmente, asociația de state Uniunea Europeană-27 cu un PIB la PPC de 15,7 trln. \$ (2012) reprezintă puterea economică numărul 1 în lume.

Puterea economică europeană derivă din sinergia statelor integrate. Integrarea economică europeană în evoluția ei a cuprins două dimensiuni: integrarea piețelor statelor membre și integrarea politicilor economice ale acestora. Integrarea piețelor se bazează pe economia bunăstării, rezultată din valorificarea mai eficientă a oportunităților potențialului economic a tuturor statelor membre. Aceasta cuprinde trei etape de integrare: zona liberului schimb, uniunea vamală și piața comună. Integrarea politicilor economice are la bază coordonarea politicilor macroeconomice și bugetare și crearea unei zone monetare comune. Toate aceste trepte de integrare au fost atinse de către Uniunea Europeană, chiar dacă nu s-a ajuns la o integrare economică deplină. Atingerea unui

nivel avansat de integrare a devenit posibilă prin aplicarea unor condiții economico-financiare unice de către statele membre. Printre acestea se înscriu și criteriile de convergență adoptate la Maastricht în 1991 care semnifică de fapt „disciplina” financiară monitorizată de autoritățile monetare ale statelor membre și de către Banca Centrală Europeană.

Respectarea criteriilor de convergență economico-financiară este o condiție valabilă și pentru statele candidate la integrarea europeană. Acestea vizează rata inflației, ratele dobânzilor pe termen lung, deficitul bugetar, datoria publică ș.a., fiind stabiliți următorii indicatori măsurabili: 1) rata inflației să nu depășească cu mai mult de 1,5% rata medie a inflației în cele mai bine situate 3 țări la acest indicator; 2) deficitul bugetar public să fie mai mic de 3% din PIB; 3) ratele dobânzilor pe termen lung să nu depășească cu mai mult de 2% media celor 3 țări menționate; 4) datoria publică să nu depășească 60% din PIB. O analiză a acestor indicatori în anul 2012 atestă o deviere de la criteriile de convergență pentru majoritatea statelor, ceea ce de fapt indică asupra menținerii crizei economice în statele membre.

Cea mai dificilă situație e la capitolul datorie externă. Acest indicator a atins unul dintre cele mai înalte cote din momentul introducerii monedei unice.

Cea mai dificilă situație financiară la acest indicator o au Grecia, Italia, Portugalia și Irlanda, datoria externă depășind cota de 2 ori și mai mult limitele de convergență. Pentru comparație, în 2009, aceasta era de 79,9%. Eforturi considerabile sunt necesare de efectuat din partea statelor membre pentru a depăși situația deficitului bugetar public, care în ansamblu pe cele 27 de state membre depășește cu 1,5% normativul stabilit.

Chiar dacă în 2012 s-a urmărit o ușoară tendință de diminuare a deficitului bugetar, acesta depășește de 2,5 ori nivelul stabilit prin tratatul de la Maastricht pentru statele Irlanda, Marea Britanie, Grecia și Spania. O situație relativ bună este înregistrată la indicatorii rata inflației și ratele dobânzilor pe termen lung. Comparând Moldova cu statele europene în ceea ce privește respectarea criteriilor de convergență pentru anul 2012, se atestă o situație bună la variabilele datorie externă și deficit bugetar, celelalte fiind deficitare comparativ cu media comunitară.

Putem constata că statele membre ale Uniunii Europene trebuie să depună eforturi considerabile pentru a respecta condițiile economico-financiare pentru a depăși situația de criză în care s-au pomenit în prezent. Există suficientă voință politică și mecanisme eficiente de redresare a situației pentru statele membre, dar și pentru statele aspirante la integrarea europeană.

Criteria de convergență a statelor membre ale Uniunii Europene (2012)

		Rata inflației (%)	Datoria externă (%) din PIB)	Deficit bugetar public (%)	Rata dobânzii pe termen lung, (%) (12.12.2011)
1	Germania	2,2	80,5	0,0	3,94
2	Marea Britanie	2,8	88,7	-7,7	4,06
3	Italia	3,0	126,1	-2,9	4,60
4	Franța	3,0	89,0	-4,5	3,43
5	Austria	2,3	74,3	-2,9	3,30
6	Portugalia	2,9	119,7	-6,1	5,71
7	Spania	2,5	83,2	-7,4	8,09
8	Finlanda	3,0	59,5	-1,9	2,68
9	Suedia	1,4	38,8	-0,3	4,28
10	Irlanda	1,3	118,0	-8,5	3,81
11	Danemarca	2,6	45,3	-4,0	4,50
12	Belgia	2,4	101,0	-3,3	3,93
13	Grecia	1,1	161,3	-7,6	7,15
14	Olanda	2,4	68,7	-5,1	3,18
15	Luxemburg	2,6	18,4	-0,9	2,60
16	Letonia	2,5	44,0	-2,7	6,39
17	Lituania	3,4	36,5	-4,3	5,78
18	Estonia	3,3	8,0	-2,4	6,10
19	Cehia	3,3	43,9	-3,2	5,72
20	Ungaria	5,6	82,0	-2,7	8,34
21	Slovacia	3,6	48,6	-4,2	3,70
22	Cipru	3,4	80,9	-4,2	6,80
23	Malta	2,5	77,0	-3,9	4,76
24	România	3,0	34,6	-2,3	12,12
25	Bulgaria	2,4	17,9	-1,4	10,62
26	Slovenia	2,5	53,2	-4,9	5,82
27	Polonia	3,6	53,8	-2,1	8,47
	Media sau total	2,6	83,7	-4,5	7,52
	Moldova	4,5	18,1	-2,9	14,4

NOUTĂȚI EUROPENE: CULTURA

Rubrică coordonată de Carolina Dodu-Savca

Capitala europeană a culturii 2013: Marseille (Franța)

<http://marseillecityofculture.eu/capital-of-culture.html>

Košice (Slovacia)

<http://europa.eu/newsroom/calendar/event/419063/opening-ceremony-of-ko-C5-A1ice--2013-european-capital-of-culture>

Desemnată de către Comisia Europeană pentru un an calendaristic, capitala europeană a culturii este simbolizată de orașe binom, remarcate pentru inițiativă și infrastructură culturală dezvoltată. Din 1985, peste 40 de orașe cu potențial socio-economic și tradiții notorii au fondat profilul vizibil al dialogului intercultural. Riga (Letonia) și Umea (Suedia) vor găzdui centrul culturii UE în 2014, Mons (Belgia) și Plzeň (Cehia) – în 2015, San Sebastián (Spania) și Wrocław (Polonia) – în 2016; Aarhus (Danemarca) și Paphos (Cipru) – în 2017. După 2018, potențialii candidați sunt în proces de analiză în cadrul Comisiei Europene.

Identificarea unei capitale europene a culturii este o modalitate judicioasă de a reuni și sensibiliza specificitatea și culoarea locală pe dimensiunea europeană consolidată. Capitala europeană a culturii catalizează dialogul intercultural, multi- și transculturalitatea și promovează bogăția și diversitatea patrimoniilor în cadrul unei istorii comune a valorilor europene. Evenimentele ediției 2013 se înscriu într-o paletă largă (galerii, expoziții, conferințe și foruri științifice, excursii, vizite ghidate, circ, artă stradală, concerte în aer liber, artă gastronomică ș.a.) și sunt eșalonate în trei episoade. Primul episod pune accent pe ospitalitatea mediteraneană și găzduiește artiști și circari din întreaga lume.

Orașe interculturale într-un program comun

În 2013 mai multe evenimente pun accent pe ideea diversității în beneficiul comunicării eficiente în mediul urban complex:

- programul axat pe dezvoltarea cetățeană multilaterală (Dublin, Irlanda, 6-8 februarie 2013);
- al doilea Forum Mondial privind dialogul intercultural (29-05-2013 – 01-06-2013, Baku, Azerbaidjan);
- comunicare și oraș: voci, spații, mass-media (14-15 iunie 2013, Urban Communication Foundation & Institute of Communications Studies, Universitatea din Leeds, în asociere cu ECREA Media și City Temporary Working Group);
- seminarul cercetătorilor din orașe interculturale (Pécs, 27/28-06-2013).

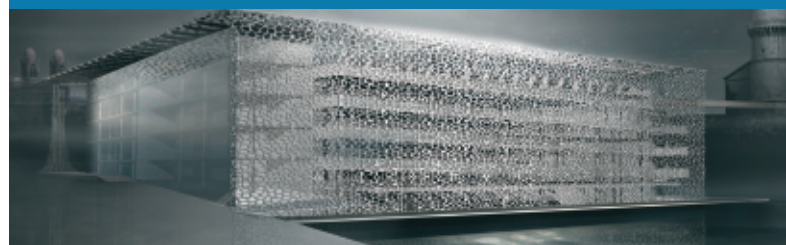
http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/Culture/Calendar2013_en.asp

12-01-2013 – 12-05-2013: Mediteraneenii, de la orașele de ieri la oamenii de azi - expoziție filmografică și fotografică, bazată pe o călătorie ficțională asupra valorilor spațiului mediteranean prin istoria reală și mitologică, prezentată prin ochii locuitorilor contemporani și ai artiștilor; autor: fotograful britanic Brian Griffin.

Al doilea episod celebrează manifestările în aer liber, itinerariile sub cerul înstelat, călătoriile de oameni și animale prin zona mediteraneană, Marseille și Aubagne.

În iunie 2013 se va inaugura un nou muzeu al civilizațiilor europene mediteraneene.

Conceput de arhitectul Rudy Ricciotti, construit lângă Fort Saint Jean pe Podul Vechi (Vieux Port), muzeul va întruni o colecție națională a culturilor mediteraneene.

Ultimul episod este dedicat artei, comunității multi- și pluriculturale și convivialității interculturale în spațiile publice și în scriitura contemporană.

Interculturalitate prin cercetare

Comunicarea interculturală și interdisciplinaritatea sunt subiectele strategice în programul evenimentelor academice, de cercetare fundamentală și aplicativă în 2013:

- Conferința internațională privind Interdisciplinaritatea științelor sociale (30-07-2013 – 01-08-2013, Universitatea Charles din Praga, Cehia);
- "Memorie Culturală" Centrul de cultură și studii culturale (CCSC) - Rețeaua balcanică pentru cultură și studii culturale (RBCSC) (5/6-09-2013, Skopje, Macedonia);
- A treia ediție a conferinței anuale Orizonturi interculturale. Competența interculturală: Cheia societăților multiculturală în contextul globalizării (07/09-09-2013, Siena, Italia).
- Alte conferințe - URL:
<http://centerforinterculturaldialogue.org/conferences-2/>

Colegiul de redacție

Redactor-șef:
Vasile CUCERESCU
Redactor-șef adjunct:
Mihai HACHI
Membri:
Ion BURUIANĂ
Carolina DODU-SAVCA
Violeta MELNIC
Asistenți:
Vitalie CORCODEL
Victoria CUCERESCU
Ala OLĂRESCU

e-institute

pagina web: www.studii.eu.org
e-mail: secretariat@studii.eu.org
executat la comanda nr.278
Casa Imago
28.03.2013
800 de exemplare

Acest proiect este finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Publicația reflectă numai punctul de vedere al autorilor și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Autorii poartă răspundere exclusivă pentru conținutul materialelor prezentate. Textele nu conțin sub nici o formă poziția Asociației de Studii Europene «E-Institut».